

vexilologie

Zpravodaj Vexilologického klubu při ČKD Praha 3,
obsahující odborná pojednání a informace o vlajkách

Arij Alexandrovič Ušačov, Moskva

35

EGYPTSKÉ REGIONÁLNÍ VLAJKY

V lednu 1953 realizoval nynější ministr turistiky, kapitán Adel Tahir, svoji myšlenku zavést emblémy a vlajky všech egyptských guvernorátů, provincií a pohraničních oblastí. Původní vlajky měly emblem na zeleném, modrému nebo žlutém listu podle toho, reskládal-li se guvernorát v řece Nilu (zelený list), na mořském pobřeží (modrý list) nebo v pouštích oblastech (žlutý list).⁺ V pozdější době však došlo k některým změnám emblém a ke třem barvám listu přibyla i červená a bílá. Autoru tohoto článku se před časem dostal do rukou informační leták o velikosti 16,5 x 12 cm, na němž je malá kresba státního znaku SAR z roku 1958. Zřejmě z té doby pochází i kresby 25 vlajek guvernorátů (muháfazát), provincií (mudiriját) a pohraničních oblastí Egypta, jejichž kresbu státního znaku obklopují. Jsou barevné, ale vincou nekvalitního tisku se jejich barevná pole částečně překrývají. Tato okolnost i malé rozměry kreseb vlajek (14 x 19 mm) stížily přesné určení všech detailů na některých vlajkách. Nejasná je zejména podoba vlajek Fajjúmu, Gharbiji a Sinaje. Přesto otiskujeme jejich kresby, jež se dosud neobjevily v žádném vexileogickém časopisu.

NOVÝ ÚDONÍ, pohraniční oblast v Západní (Libyjské) pouště a okolí Parafra, Dachla a Chárqa (obr.1). Administrativním střediskem je město Chárqa. List vlajky je bílý, svislý pruh tmavě modrý. Nad ním je umístěn žlutý předmět.
RUDE MOŘE, pohraniční oblast s administrativním střediskem Gardakou (obr.2). List vlajky je tmavě modrý s červeným vodorovným pruhem. Obrázec s osubeným kolenem a kotvou jsou bílé.
ISMÁILIJA, guvernorát u Suezského průplavu (obr.3). List vlajky je zelený. Dva kruhové segmenty jsou světle modré.
+) Chakar, George: The Flags of the Governorates of Egypt. The Flag Bulletin, 15, 1976, č.5, s. 157 - 160.

pretinají se a vytvářejí tak obrázec připomínající čočku. Na nich je po třech bílých polích nepravidelného tvaru. V horní části vlajky je umístěna žlutá silueta orla s rotačními křídly a dvě žluté větve.

BARARIJA, provincie (obr.4). Administrativním střediskem je Damaskus. Na tmavě modrému listu je bílé ozubené kole, odklopené bílým předmětem, jenž svým tvarem připomíná věnec.

PORT SAID, guvernorát (obr.5). Na červeném listu je žlutý pták, připomínající sekula, sbíhající kruhem na hrudi. Pod ním je bílý štit se žlutým lemováním dolní části štítu.

FAJJUM, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.6). Na zeleném listu je předmět, který svým tvarem připomíná řez optickou Fresnelovou čočkou uklívanou v lampách majáků. Její obruba je žlutý. Uvnitř je umístěn sedicí pták (orel?) s částečně zleněnými křídly. V pozadí je červené vycházející slunce, po stranách světle modré a bílé nebe a v dolní části "čočky" světle modré zvlněné pole, symbolizující patrně vodu.

KÁHIRA, hlavní město SAR a guvernorát (obr.7). Dva vodorovné pruhы, bílý a světlý modrý. Ve středu je tmavě modrý protánc, v němž je kresba červených pevnostních vrat na bílém podkladě.

ALEXANDRIE, guvernorát (obr.8). Na světle modrému listu je bílý svítící maják na bílých základech (alexandrijský maják).

KAFR AL-ŠEJCH, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.9). List je zelený se žlutou ledí a bílou plachtou na modreblílemodrému pruhu se suby. Na plachtě je žlutý pták a dva žluté předměty připomínající tvarem větve.

MINUFLÍJA, provincie s administrativním střediskem Šibin al-Kém (obr.10). Na zeleném listu je bíločervená kresba ba-vlníku.

GÍZA, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.11). Na zeleném listu je seskupení tří žlutých pyramid.

GHARBIJA, provincie (obr.12). Administrativním střediskem je Tantá. Na zeleném listu je bílé ozubené kole, do něhož je položen předmět nejasné podoby v světlém modré, žluté a bílé barvě.

SCHÁG, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.13). Zelený list s bílým kruhovým polem, v němž je červený most a tři tmavě modré zvlněné pruhы.

DIMJÁT (Damietta), provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.14). Na tmavě modrému listu je plachetnice s bílými plachtami a žlutým trupem.

HENI SUFR, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.15). Na zeleném listu je bílé kruhové pole se čestí čtyřkřídelníky. V levém sloupci jsou červené, v pravém žluté.

DAKAHLÍJA, provincie (obr.16). Administrativním střediskem je Mansura. Zelený list se dvěma žlutými větévky a obklepujicími úložek žlutého osubeného kola. Z něho vystupuje červená pevnost s bílou polokruhovou základnou.

KALJÚHÍJA, provincie (obr.17). Administrativním střediskem je Benhá. Na zeleném listu je bílá silueta pevnosti obklopená žlutými větívky.

MATRÍH, pohraniční oblast (obr.18). Administrativním střediskem je Marsá Matríh. Na světle modrému listu je bílá gazela. Ve viajici části je žluté pole lichoběžníkového tvaru.

SURZ, guvernorát (obr.19). Na tmavě modrému listu je bílý předmět.

SARKÍJA, provincie (obr.20). Administrativním střediskem je Zakasik. Na zeleném listu je bílá silueta koně ve skoku.

MILJÚT, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.21). Na bílém listu je bílá kresba hráze a černými obrysy a se dvěma tmavě modrými svlněnými pruhy.

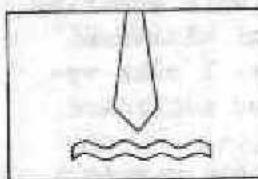
SIMAJ, pohraniční oblast (obr.22). Administrativním střediskem je Ariš. Na žlutém listu je tmavě modrá větévka a obrazec, tvořený úlomkem bílého osubeného kola a předměty různých tváří v odstínech modré barvy.

MÍNJÁ, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.23). Na zeleném listu je žluté kruhové pole s bílým profilem hlavy Neferitijti, faraonovy manželky. Obrysy hlavy jsou červeně lemovány. Náhrdelník a stužka na pokrývce hlavy jsou žlutočervené.

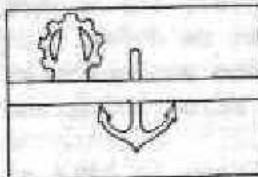
KENA, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.24). Na zeleném listu je žlutá brána a červená postava vojáka.

ASUÁN, provincie se stejnojmenným administrativním střediskem (obr.25). Na tmavě modrému listu je část osubeného kola se sloužitým obrazcem ve žluté barvě, vlnky dole jsou bílé.

EGYPTSKÉ REGIONÁLNÍ VLAJKY

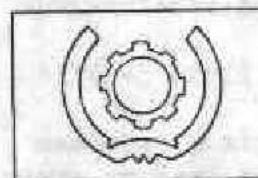
OBR. 1

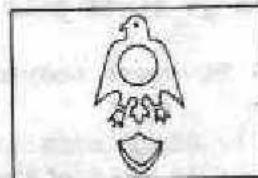
OBR. 2

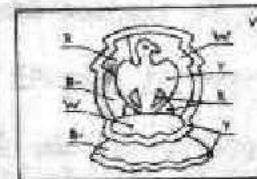
OBR. 3

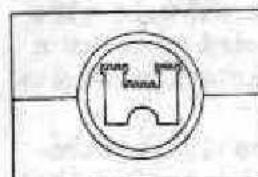
OBR. 4

OBR. 5

OBR. 6

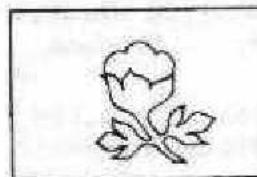
OBR. 7

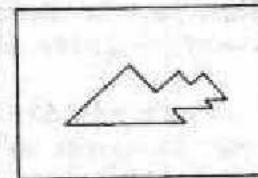
OBR. 8

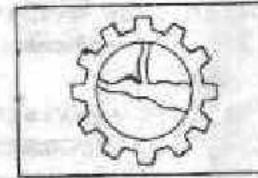
OBR. 9

OBR. 10

OBR. 11

OBR. 12

OBR. 13

OBR. 14

OBR. 15

OBR. 16

OBR. 17

OBR. 18

OBR. 19

OBR. 20

OBR. 21

OBR. 22

OBR. 23

OBR. 24

OBR. 25

VEXILOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI V ZAHRANIČÍ

V 19. čísle Vexilologie jsme otiskli podrobný článek o vlajkách devíti zahraničních vexilologických společností a jejich vrcholného orgánu. V současné době je členy Mezinárodní federace vexilologických společností již 20 institucí a společnosti z Evropy, Ameriky a Asie, a proto dnes informujeme o zbyvajících jedenácti, i když některé z nich se vexilologii zabývají jen okrajově. Informace o společnostech a jejich vlajkách z 19. čísla upřesňujeme a doplňujeme novými údaji.

FIAV schválila na vídeňském kongrese žádost o členství dvou vexilologických společností, takže v současné době sdružuje pět společností a institucí z USA, dvě z Belgie, Itálie, Velké Británie a Nizozemí a po jedné ze Švýcarska, Francie, NSR, Rakouska, Dánska, Sri Lanky a Španělska.

Kromě Střediska pro výzkum vlajek (Flag Research Center) a Severoamerické vexilologické společnosti (North American Vexillological Association) je členem Federace od roku 1975 alabamské vexilologické muzeum (Tumbling Waters Museum of Flags), vydávající nepravidelně zpravodaj Flags, a dvě nadace, zabývající se převážně výchovnou a vzdělávací činností se zaměřením na správné užívání amerických vlajek, National Flag Foundation z Pensylvánie (vydavatel zpravodaje Flag Plaza Standard) a United States Flag Foundation z New Yorku.

Belští vexilologové byli až do letošního roku zařazeni ve Federaci pouze genealogicko-heraldickou společností (Office Généalogique et Héraldique de Belgique), která se studiu vlajek věnuje jen okrajově. Skupinka belgických vexilologů proto vytvořila v září 1977 samostatnou společnost Societas Vexillologica Belgica (viz Vexilologie č. 29, s. 472), jejíž vlajku navrhl Roger Harmignies. Ta je bílá s červeným úhlopříčným křížem. Trojúhelníkové pole v žerdové části je černé a je odděleno od červeného kříže žlutým pruhem, jež se tak podobá písmenu "V". Vlajka je kombinací signální vlajky pro písmeno "V" a národních belgických barev. Červený úhlopříčný kříž připomíná bur-

gundský kříž, který má v Belgii dlouhou historickou tradici. Poměr šířky vlajky k její délce je 2:3. Šířka žlutého "V" je rovna šířce ramen červeného kříže a odpovídá 1/7 šířky vlajky. SVB dosud vydala dvě čísla ročenky *Vexilla Belgica*. První číslo přineslo mj. bibliografii knih a článků o belgických vlajkách a praporech, kterou sestavili H.R.Boudin a R.Baert. V červnu 1979 měla společnost 22 členů, 16 z Belgie.

Po vytvoření Italského střediska vexilogických studií (Centro Italiano Studi Vessilleologici) přestala prakticky existovat Vexilogická sekce Akademie svatého Marciana (Sesione Vessilleologica Accademia di S. Marciano), jejíž zakládajícím členem FIAV. Ačkoliv se tato sekce nezúčastňuje zasedání Federace, je stále uváděna mezi jejími členy. Akademie sv. Marciana se především zabývala historií vojenství, vojenskými uniformami a zbraněmi a byla pořadatelem 4. vexilogického kongresu v r. 1971. Od r. 1972 však nevyvíjí prakticky žádnou činnost. Vexilogická sekce neužívá vlastní vlajku, existuje však prapor Akademie. Kresbu vlajky italského střediska přinesla *Vexilologie* č. 19. Navrhl ji Aldo Ziggio a společně s místopředsedou G.B.Catastou z Ríma.

Obdobná situace jako v Itálii je i ve Velké Británii, kde jsou ve FIAV vedeny dvě společnosti: Vexilogická sekce Heraldické společnosti (Heraldry Society Flag Section) a Institut pro studium vlajek (Flag Institute). Vexilogická sekce vydala v letech 1969-70 4 čísla zpravodaje *Heraldry Society Flag Section Newsletter* a slovník vexilogických termínů, neužívala však žádnou vlajku. Po vytvoření Instituta přestala prakticky existovat, ale v seznamu členů FIAV stále figuruje. Činnost Instituta pro studium vlajek řídí William George Crampton, spoluautor vydání knihy *Flags of the World* z r. 1978, autor nového vydání *The Observer's Book of Flags* a autor vlajky Instituta. V letech 1977-1978 vydával místo čtvrtletníku *Flagmaster* zpravodaj *Flag Institute Bulletin*, od 6. čísla se ale opět užívá název *Flagmaster*. V současné době se Institut zabývá především studiem vlajek a praporů užívaných v občanských válkách na britských ostrovech v 17. století. Počet členů na konci r. 1977 dosáhl čísla 133, z toho 11 členů bylo stálých a 10 institucí.

O nizozemských společnostech jsme podrobně psali ve Vexilologii č. 19. Zpravodaj Nizozemské vexilologické společnosti (Nederlandse Vereniging voor Vlaggenkunde) vychází stále pod názvem *Vexilla Nostra*, zatímco Vexilologická a heraldická nadace (Stichting voor Banistiek en Heraldiek) vydává roční zprávy o své bohaté činnosti (organizace sympozia o restaurování praporů v listopadu 1977 s účastí 60 předních odborníků z celého světa, práce na dvousvazkovém díle o nizozemských městských vlajkách a praporech, katalogizace sbírky praporů v Národním muzeu, navrhování nových vlajek aj.).

Detailní údaje jsme uvedli i o jediné společnosti ze Švýcarska, Société Suisse de Vexillologie. Její předseda, Louis Mühlmann, napsal v r. 1977 bohatě dokumentovanou knihu o vlajkách a znacích Švýcarska. Společnost mála v červnu 1979 65 členů ze Švýcarska a asi 35 členů ze zahraničí.

Francozská společnost mezinárodních vexilologických studií (Association Française d'Études Internationales de Vexillologie) je v současné době málo aktivní a její zpravodaj *Vexillologia* vychází s velkým zpožděním.

Názorové neshody některých západoněmeckých heraldiků vedly v r. 1963 k vytvoření další německé heraldické společnosti Wappen-Herold se sídlem v Mohuči. Ta je také zakládajícím členem FIAV, vexilologii se zabývá ale jen okrajově. Členové jsou převážně heraldiky a genealogyně (k 31. prosinci 1977 dosahoval počet členů 350). Společnost vydává ročenku *Der Tappert* (Tabard). Koncem roku 1974 navrhl nynější předseda společnosti dr. Ottfried Neubecker vlajku společnosti. Poprvé byla použita na 5. vexilologickém kongresu v Nizozemi v r. 1975. Tvoří ji červený list velikosti 1 metr x 1,3 metru se žlutou kresbou tabardu ve středu. Na tabardu je vyšita stará německá říšská černá orlice. Vlajka byla navržena podle znaku společnosti.

Vexiology z Rakouska zastupuje ve FIAV od r. 1975 Rakouská vojenská historická společnost (Gesellschaft für Österreichische Heereskunde). V rakousku existovala podobná společnost již v letech 1921-1938. V únoru 1972 založil nynější předseda společnosti dr. Franz Kaindl "pracovní kroužek" zájemců o vojenskou historii, jenž se početně tak rozrostl, že se 27. listopadu 1974 přistoupilo k vytvoření

společnosti. Ta se kromě studia vlajek a praporů zabývá studiem vyznamenání a řádů, uniform, starých zbraní, dějin vojenství, vojenským námořnictvím, letectvím a hudbou. V červnu 1979 měla společnost asi 85 členů. Kromě exkurzí a téměř 40 přednášek vydala v červnu 1977 první svazek sborníku Militaria Austriaca, jenž přinesl i studii o historii rakouské námořní vlajky. Vlajka společnosti nebyla dosud zavedena.

V poslední době se Severská vexilogická společnost (Nordisk Flagselskab) se sídlem v Dánsku potýkala s řadou finančních a organizačních potíží. Většina jejich členů (celkový počet dosáhl v tomto roce číslo 90) žije v Dánsku, Norsku, Švédsku a Finsku a nemůže se pravidelně zúčastňovat schůzí. Pro lepší koordinaci práce byla proto v květnu 1979 vytvořena sekce Sydkandinavisk Flagselskab, jež je sice součástí NFS, ale samostatně organizuje akce pro vexilology v Dánsku a části Švédsku. Sekce pomáhá rovněž při vydávání spravodaje, jenž by měl nyní vycházet dvakrát do roku. Vlajku společnosti (Vexilologie č. 19, s. 250) navrhl norský vexilolog dr. Atle Grahl-Madsen.

Středisko pro výzkum vlajek ze Srí Lanky je první asijskou vexilogickou institucí, která se stala členem FIAV. Stalo se to na 7. vexilogickém kongresu v r. 1977. Srílanské středisko vzniklo v r. 1975 a shromažďuje údaje o všech druzích vlajek. Zvláště se specializuje na studium historických a současných srílanských vlajek. Jeho vlajku tvoří bílý list se dvěma úzkými vodorovnými červenými pruhy. Ve středu je umístěn černý emblém připomínající růžici kompasu. Poměr šířky k délce je 1:2, poměr bílých a červených pruhů činí 4:1:5:1:4. Emblém představuje tok informací do osmi a z osmi směrů růžice kompsau. Červené proužky symbolizují ty lidi, kteří od nepaměti pokládají životy pro vlajky z různých důvodů na celém světě.

V červenci 1964 vznikla vexilogická společnost také v Japonsku, neprojevila ale zatím zájem o členství ve Federaci. Sídlo má v Tokiu a jejím předsedou je H. Soejima. Sdružuje asi 1000 členů a promítá filmy o správném užívání vlajek, pořádá přednášky a výstavy o státních vlajkách, popularizuje historii japonské státní vlajky. Vexilogická společnost Kokki Kjókai svoji vlastní vlajku dosud nezavedla.

Španělská vexilologická společnost Sociedad Espanola de Vexilología (viz též Vexilologie č. 29, s.473) patří mezi nejmladší a podle počtu členů - v červnu 1979 sdružovala 37 španělských vexilologů - mezi nejmenší společnosti. Během krátké doby sestavila podrobnou bibliografii knih a článků o španělských vlajkách a na vídeňském kongresu seznámila přítomné se svým spravodajem Banderas. Čtvrtletník má velmi dobrou úroveň a překvapuje počtem přispěvatelů i pestrostí obsahu. V prvním dvojčísle jsou články o španělských regionálních vlajkách, o nejstarší vexilologické publikaci, o nových státních vlajkách, vlajkách španělských sportovních klubů, praporech švýcarských vojenských jednotek v zahraničí a doplnky k bibliografii. Na 1. výroční schůzi španělských vexilologů 28. prosince 1978 se rozhodlo o výuce společnosti. Z řady návrhů, které mnohdy připomínaly vlajky španělských politických stran a organizací, se jen těžko vybíralo. Většina členů se vyjádřila pro neutrální návrh Jose Luisse Burguese Alonsa z Madridu. Jeho návrh byl mírně upraven, a tak je oficiální vlajkou bílý čtvercový list, do jehož středu je položen žlutý zkrácený uhlopříčný kříž, jenž je lemován úzkými červenými proužky. Šířka žlutého kříže je rovna dvojnásobku šířky červeného proužku. Délka ramene kříže odpovídá pětinásobku šířky červeného proužku a nejkratší vzdálenost žlutého kříže včetně červených proužků od okraje vlajkového listu je rovna šířce červeného proužku.

PRAPOR Z OBDOBÍ MAHDISTICKÉHO POWSTÁNÍ

Koncem 19. století proběhl v Súdánu silný protiegyptský a protianglický boj. V čele povstání, které propuklo v srpnu 1881 v Kordofánu, stál Muhammad Ahmad al-Mahdi. Tento náboženský vůdce a reformátor se narodil v Dongole na severu Súdánu roku 1844. Jeho výzva ke svaté válce proti Egyptu měla mezi lidem velký ohlas. Povstalci ovládli během roku 1882 prakticky celý Kordofán a v lednu 1883 se jim vzdalo i jeho správní středisko Al-Obejd. Během roku 1883 zasáhlo povstání jižní provincie Súdánu Dárfúr, Bahr al-Ghazal a Equatorii a povstalci úspěšně odrazili egyptský útok ze severu. V květnu 1884 došlo k rozšíření povstání na oblast Berberu a Dongoly, čímž bylo přerušeno spojení

Chartúmu s Egyptem. Po dlouhém obléhání byl 26. ledna 1885 dobyt i Chartum. Mahdí zvolil za hlavní město nově vytvořeného státu Ummdurman a zde také 28. června 1885 zemřel. Jeho nástupce chalif Abdullah sjednocení Súdánu dokončil.

Po deset let mahdistický stát úspěšně čelil zahraničnímu pronikání. Teprve vrůstající vliv Francie v Africe přiměl Anglii r. 1895 k vyslání silné vojenské výpravy vedené generálem Kitchenerem, která měla potlačit mahdistické hnutí. Přes velkou vojenskou převahu trvalo přes dva roky, než tato výprava pronikla k Ummdurmanu. Před jeho branami pak došlo 2. září 1898 k rozhodující bitvě, v níž byla mahdistická vojska poražena. Potlačování povstání na jihu Súdánu trvalo ještě řadu měsíců. Dne 19. ledna 1899 bylo nad Súdánem vyhlášeno anglo-egyptské kondominium.

Dobová literatura se o vlnjkách a praporech tohoto období zmíní jen lečno, vyplývá z ní však, že mahdistická vojska používala četné prapory lišící se podle druhu vojáka a hodnosti velitelů. Například W. Churchill ve své knize The River War uvádí, jak v bitvě u Ummdurmanu nastoupili mahisté asi pod pěti sty vlajek světlé barvy s arabskými nápisy. Z dobových vyobrazení se zachovala zřejmě pouze nezřetelná fotografie dvou různých praporů v díle rakouského misionáře J. Chrvaldera.

Jeden dochovaný mahdistický prapor je uložen v etnografické expozici na zámku v Opočně. Lícová strana praporu o rozměrech 162 x 92 cm nese čtyři zelené kartuše s našitým bílým arabským písmem. Zbývající plocha kolem kartuší je červená. Úzký lem lícové strany, rubová strana a rukáv pro připevnění k žerdi je tvořen žlutobílým kalikem.

Čtyřrádkový arabský text zní: Já Alláh - já rahmán - já rahim / já hajjí - já qajjún - já zilluí džálál wa likrám / lá iláha liiláh wa Muhammad rasúliiláh / Muhammad al Mahdí chalifa rasúliiláh. V překladu: Ó Alláhu, ó milosrdný, ó slitovný / ó nezemřetelný, ó věčný, ó mocný, ó velkomyslný / není boha kromě Alláha a Muhammad je posel boží / Muhammad Mahdí je náměstkem posla božího. Prapor byl získán v Súdánu roku 1898, jeho precisní původní funkce není bohužel známa.

Ing. Michael Kroupa

ZNAKY FRANCOUZSKÝCH ZÁVISLÝCH ÚZEMÍ

Na politické mapě světa nacházíme stále několik po-zůstatků někdejší rozsáhlé francouzské koloniální říše. Jde o ostrovy Mayotte a Réunion v Africe, St. Pierre a Miquelon, Guadeloupe s dependencemi, Martinik a Francouzskou Guyanu v Americe, Francouzskou Polynésii, Novou Kaledonii, Wallis a Futunu v Oceánii a Francouzský jižní a antarktický území v Antarktidě. Kromě toho se Francie podílí na správě kondominia Nové Hebridy. Původní koloniální statut těchto území byl po druhé světové válce změněn na statut zámořských departementů nebo zámořských území. V současné době dochází u méně rozvinutých zámořských území ke změně (nebo k přípravě změny) na statut departementů. Vexilogické informace, týkající se osvobozenecckých hnutí v těchto zemích, jsme uveřejnili nebo uveřejníme v rubrice Vlajky svobody. Některé z uvedených držav mají ovšem také vlastní znak. Přestože míra praktického používání těchto znaků není vůdce známa, přinášíme jejich přehled.

MAYOTTE (356 km^2) je od r. 1976 zámořským departementem se zvláštní správou. Není známo, že by používal vlastní symboly.

RÉUNION (2510 km^2) je od r. 1946 francouzským zámořským departementem. Jsou známy dvě varianty réunionského znaku, z nichž první byla přijata 7.1.1925. Tvoří ji čtvrcený štit se srdečním štítkem. Srdeční štítek je dvakrát polcený - modrá, bílá a červená, což je francouzská trikolora, a má uprostřed zlatá, navzájem propletená písmena RF (= République Française). V prvním zeleném poli hlavního štitu jsou stříbrné vrcholy sopceňského pohoří u mořského pobřeží a nad nimi tři stříbrná písmena "M". Druhé modré a červené polcené pole nese na stříbrných vlnách stříbrnou lod se svinutými plachtami. Ve třetím modrému poli jsou tři (2+1) zlatébourbonské lilio a ve čtvrtém purpurovém poli je dvanáct zlatých včel. Nad štítem je na zlaté stuze černě napsáno moto FLOREBO QUOCUMQUE FERAR (Ať vzkvétám, cokoli udělám), stuha je ovinuta zelenou ratolestí (Lit. 3,6,7,8). V publikaci č. 7 je barva druhého pole uvedena chybně, stejně jako heálo. Úřední papíry z Réunionu s

barevným vyobrazením tohoto znaku májí čtvrté pole červené a modrá barva na trikolore srdečního štítu je podstatně množší než ve 2. a 3. poli.

Druhý réunionský znak tvoří polcený štit, vpravo stříbrná led se zvlnutými plachty na modré, vlevo dvě palmy na žlutém poli. V hlavě štítu je pohled na sopečný Réunion v přirozených barvách. Nad štítem spočívá hradební koruna, pod štítem stuha s nápisem PRAETER OMNES ANGUBUS RIDET (Z úsmrkem překoná všechna úskalí) (Lit.2,4,6,8).

Sopečné pohoří v obou znacích připomíná hornatý a sopečný charakter Réunionu (nejvyšší hora Piton-des-Neiges má 3069 m n.m. výšku a činná sopka Grand Brûlé s nejvyšším kráterem Piton de la Fournaise výšku 2625 m n.m.). Lilia v prvním znaku jsou připominkou bývalého názvu ostrova Île de Bourbon (Ostrov Bourbon), včely v této znaku jsou tradičním znamením napoleonské heraldiky a patrně i připominkou dalšího historického pojmenování ostrova - Bonaparte, užívaného v letech 1806-1815.

Kterému z obou znaků je dávána přednost není známo. První znak se objevuje např. na réunionských známkách z r. 1933, druhý na známkách z let 1907-1930 a na pedesátifrankové minci z r. 1962. Literatura č. 8 dokonce uvádí vyobrazení znaku prvního, v textu ale popisuje znak druhý! Není vyloučeno, že by druhý znak mohl patřit středisku ostrova St. Denis.

ST. PIERRE A MIQUELON (242 km^2), v letech 1946-1976 zámořské území, od r. 1976 má statut zámořského departementu Francie. Poštovní známky tohoto území z r. 1947 vyobrazují znak s plachetnicí J. Cartiera (J. Cartier byl francouzský mořeplavec, který r. 1535 dosáhl ostrova Svatého Vavřince a položil zde základy francouzské kolonizace). V hlavě štítu jsou pak tři znaky, zleva tři levharti, uprostřed jednoduchý znak tvořený hermelínovým polem, pravý se zatím podle neřetelné fotografie známky nepodařilo identifikovat (Lit.2).

GUADELOUPE (1870 km^2) je zámořským departementem od r. 1946 a má dvě varianty znaku. První tvoří červený štit se zlatým sluncem, v hlavě štítu zří zlaté lilia na modré (Lit.3,6,8). Druhá varianta pak podkládá slunce kožené dvěma stvoly cukrové třtiny, která je základním zemědělským produktem ostrova (Lit.1). Z této varianty vychází i emblém letecké společnosti Air Guadeloupe.

MARTINIK (987 km^2), zámořský departement Francie od r. 1946, má za znak modrý štit čtvrcený stříbrným středovým křížem, v každém takto vzniklém poli je stříbrný had. Znak má patrně přímou souvislost s vlajkou někdejší kolonie Martinique-St.Lucia z 18. století, která měla stejnou podobu (Lit.1,5).

FRANCOUZSKÁ GUAYANA ($91\,000 \text{ km}^2$) byla v letech 1930-1946 rozdělena na dvě separátní kolonie - pobřežní Guayanu a vnitrozemské teritorium Inini. V r. 1946 byly obě kolonie opět spojeny a území získalo statut zámořského departementu. Znak Francouzské Guayany tvoří dvakrát dělený štit. V horním poli jsou vedle sebe tři lilia a nad nimi letopočet 1643 (rok počátku definitivní francouzské kolonizace); ve středním poli je lod veslice s nákladem, v dolním poli tři blíže neidentifikované rostliny. Na štítu spočívá hradební koruna se třemi věžemi, mezi nimi vyrušují palmy a nad vším stuha s mottem FERT AURUM INDUSTRIA (Pile přináší zlato). Štit stráží dva mravenečníci stromovi (tamandua, Tamandua Tetradactyla) (Lit.1). Připomínáme jistou podobu tohoto znaku s erbem města Cayenne, jehož ovládny štit s francouzskou vlajkou uprostřed zdobi podobná hradební koruna s palmami a strážci štítu jsou rovněž dvě tamanduy (Lit.2).

FRANCOUZSKÁ POLYMÉSIE (3998 km^2) je od r. 1946 zámořským územím, které svůj název získalo v r. 1957 když se do té doby nazývalo Francouzskou Oceánii. Přehled historických vlajek byl uveden ve Vexilologii č. 26. Není známo, že by území užívalo vlastní znak.

NOVÁ KALEDONIE ($19\,058 \text{ km}^2$), od r. 1946 zámořské území, které se v referendu z počátku r. 1979 vyslovilo pro zachování současného statutu. Jako znak užívá Nová Kaledonie dělený štit. V horním modré poli je na zeleném návrší vyobrazen pták kagu chocholatý (Rhinochetus jubatus) s roztříštěnými křídly. Tento pták je endemit - vyskytuje se jen na Nové Kaledonii. Není proto divu, že je častým námetem novokaledonských známek a mincí a ústředním motivem novokaledonského znaku. Barva ptáka kagu na znaku není známa, jeho přirozená barva je popelavě šedomodrá, křídla hnědošedá se dvěma černými pruhy, chochol na hlavě je světlý. Dolní pole štítu je stříbrné se třemi zelenými zvlněnými pruhy, uprostřed přetnuty červeným kůlem s bílou větévkou korálu (Lit.6).

Novou podobu novokaledonského znaku uvádí literatura č.9 a dovětkem, že jde o "skoro oficiální emblém". Tento znak tvoří červený štit s bílým vlnitým pruhem v dolní části. Uprostřed je umístěn pták kagu (zde barvy bílé) s resepjatými křídly, stojící na zlaté skále a hledící vpravo ke zlatému slunci. V horním dílu štítu je úzký bílý pruh s názvem souostroví NOUVELLE CALEDONIE.

WALLIS A FUTUNA (200 km^2) je od r. 1959 francouzským zámořským územím (předtím dependenci Nové Kaledonie), jehož statut byl definitivně potvrzen v r. 1961. Zatím není znám žádný znak souostroví.

FRANCOUZSKÁ JIŽNÍ A ANTARKTICKÁ ÚZEMÍ vznikla r. 1955 sloučením drobných ostrovů v jihopolárních oblastech a tzv. francouzského antarktického sektoru Adélina země, jehož zábor není mezinárodně uznáván. Znak území byl vyobrazen na dvacetifrankové známce z r. 1959. Tvoří jej modro-zlatě čtvrcený štit, v prvním poli je zlatá květina, ve druhém černá langusta, ve třetím černá zlatě korunovaná hlava tučňáka, ve čtvrtém pak stříbrný ledovec. Štit obepínají dva bílí stylizovaní rypouši, nad štítem je zlatý oblouk se třemi zlatými hvězdami, podložený dvěma stříbrnými kotvami. Literatura č. 6 však uvádí místo modré barvy polí barvu černou. Autor článku se domnívá, že vyobrazení znaku na známce, tj. s modrým 1. a 4. polem, je správné.

Závěrem upozorňujeme na nesprávné znění textu na stuhách réunionských znaků v obrazové příloze. Tato chyba byla způsobena nezfetelností původní předlohy a protože se upřesněné texty hesel podařilo získat až po shotovení obrazové přílohy, nebylo možno tento nedostatek již odstranit.

Literatura:

- 1) V.Beneš a kol.: Karibská oblast, Praha 1975
- 2) Scott's Standard Postage Stamp Catalogue 1966, sv.2, New York 1965
- 3) G.Schönl: Weltmünzkatalog, 5. vydání, München 1974
- 4) F.Renfeld: Münzkatalog der Bekanntesten Münzen von der Antik bis zur Gegenwart, 12. vydání, München 1971
- 5) K.A.Ivanov: Flagi gosudarstv mira, Moskva 1971
- 6) O.Neubecker-N.Rentzmann: Wappen-Bilder-Lexikon, München 1974
- 7) Příloha ročenky Lidé+země 1975, Praha 1975
- 8) Brockhaus Enzyklopädie, sv.15,s.774, 17.vyd., Wiesbaden 1972
- 9) G.Mattern: 38.Flaggenmitteilungen z 30.6.1979

NOVÉ VLAJKY

KIRIBATI

Dne 12. července 1979 se 161. příslušníkem spoředensví nezávislých států stala Kiribatská republika, zahrnující dosavadní britské závislé území Gilbertovy ostrovy, souostroví Phoenix, ostrovy Line a těžbou fosfátů světoznámý ostrov Banaba (dříve Ocean). Velká Británie vyhlásila nad ostrovy svůj protektorát r. 1892 a v r. 1915 jej změnila na přímou koloniální správu. P. d tlakem národně osvobozeneceského hnutí byli Angličané přinuceni 26.3.1974 vyhlásit ústavu kolonie, která zřídila první parlament v historii ostrovů. K 1.10.1975 se Gilbertovy ostrovy, dosud zahrnuté do kolonie Gilbertových a Lagunových (Elliottových) ostrovů, konstituovaly jako administrativně oddělené britské závislé území. Jeho obyvatele si pak vydaly vyhlášení vnitřní samosprávy od 1.1.1977. Koncem roku 1978 se v L. ndýně konala konference o ústavní budoucnosti ostrovů a při ní bylo rozhodnuto zřídit na ostrovech r. 1979 nezávislý stát, který sice zůstává v Commonwealthu, přijal však v Oceánii nepříliš rozšířenou republikánskou formu vlády.

Prvními vlajkami spojenými s Gilbertovými (a Lagunovými) ostrovy byly emblémy britských koloniálních úředníků. V r. 1933 uvádí W.J. Gordon vlnku britského režidenta, kterou tvořil Blue Ensign s bílým kruhovým polem s písmeny B.R. a královskou korunou ve vlnící části listu. Obdobně užíval své vlnky na ostrovech i Vysoký komisař pro západní Pacifik (kruhové pole s písmeny W.P.H.C. bylo umístěno ve středu Union Jacku). Vlnku s badgem užívala kolonie od r. 1937, v r. 1950 byl přijat dosavadní znak objevující se jako badge na koloniální vlnce - červený štít se třemi bílými a dvěma modrými zvlněnými pruhů moře, nad nimiž vychází žluté slunce; pod sluncem je letící frégatka.

Tento emblém, který se spolu s vlnkou používal pro Gilbertovy ostrovy i po vyčlenění Tuvalu, se stal nejen státním znakem nové republiky, ale i předlohou pro její působivou státní vlnku. Státní znak tvoří výše popsaný štít doplněný o moto TE MAURI TE RAOI AO TE TABOMOA (Zdraví, mír a blahobyt), které nahradilo původní heslo

udělené ostrovům 1.5.1937 - MAAKA TE ATUA KARINHE TE UHA
(Boj se Boha a cti krále). Vlajku Kiribatské republiky
tvoří list o poměru stran 1:2 červené barvy, v jejíž dolní
polovině jsou tři bílé a dva modré svinčné pruhy. Uprostřed
listu vychází z mořských vln žlutá slunce s devíti rovými
a deseti svinčnými paprsky, nad nímž letí fregatka v při-
rozených barvách. Státní vlajku Kiribati tvoří mírně
upravený návrh britské Vojenské akademie.

jm, pf

Literatura:

W.J.Gordon, A Manual of Flags, London 1933. L.Mucha, Vlajky
a znaky zemí světa, Praha 1978. Flagmaster č. 025 a 027.
Flaggenmitteilung č. 42 z 8.9.1979.

ZIMBABWE-RHODESIE

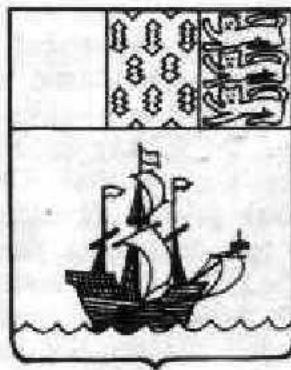
Ústavní proces tzv. vnitřního urovnání v Rhodesii započatý
v březnu 1978 vytvořením "prosatímní vlády" a Mídičiho
quadruvirátu Smitha a tří kompromisnických černošských
předáků vyvrcholil 1.6.1979, kdy byla na základě dubnových
voleb do Ústavodárného shromáždění a senátu vyhlášena nová
ústava země. Hoc v zemi přešla formálně do rukou černošské
většiny a název země byl změněn na Republika Zimbabwe-Rho-
desie. Nový stát přijal vzápětí i novou vlajku, která nahra-
dila přechodný symbol používaný zřejmě od zrušení rasistické
ústavy 30.1.1979. Vlajku Zimbabwe-Rhodesie, poprvé oficiálně
vyvěšenou 7.8.1979, tvoří list o poměru stran cca 6:10,
který má tři vodorovné pruhy - červený, bílý a zelený - a
širší černý svislý pruh při řidi se žlutou skulpturou tzv.
ptáka z Velkého Zimbabwe. Kresba emblému je černá. Barvy
této státní vlajky, odvozené z barev praporu vládnoucí Muco-
rewovy Sjednocené africké národní rady (viz Vexilologie
č. 25 a 29, s. 389 a 469), představují podle neoficiálního
výkladu převažující černošské obyvatelstvo (černá), prolitou
krev (červená), dosažený mír (bílá) a přírodní bohatství
země (zelená). K Mucorewovým barvám byl na vlajce přidán
tradiční místní symbol - kresba vykopávky ptáka z Velkého
Zimbabwe, střediska starobylé černošské říše, který se obje-
voval již v klenotu znaku bývalé Jižní Rhodesie, již byl
udělen 11.8.1924. (Flagmaster č. 027, FM č. 41.)

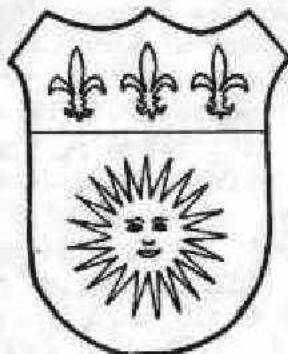
RÉUNION

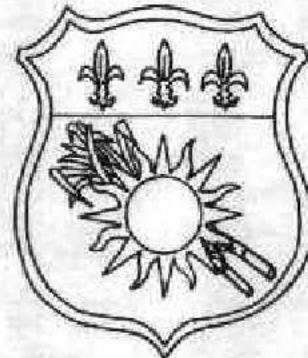
RÉUNION
(varianta)

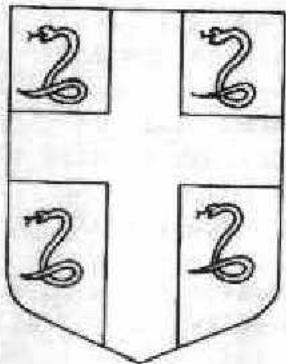
ST. PIERRE A MIQUELON

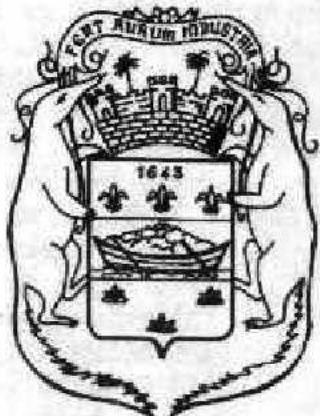
GUADELOUPE

GUADELOUPE
(varianta)

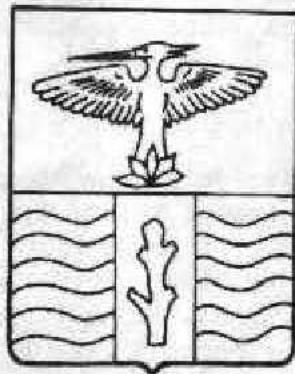
MARTINIK

FRANCOUZSKÁ GUAYANA

CAYENNE

NOVÁ KALEDONIE

FRANCOUZSKÁ JEMNÍ
A ANTARKTICKÁ ŽEMĚ

AZORY

Dne 2.4.1979 byl azorskou regionální vládou vydán zákon, upravující symboliku této autonomní oblasti Portugalska (publikován v Jornal Oficial da Região Autónoma dos Açores, 1. vydání, č. 7 ze 12.4.1979 jako "Decreto Regional N° 479 A"). První dva články nového zákona stanoví:

Čl. (I) Autonomní oblast Azorských ostrovů používá vlajku, znak, pečeť a státní hymnu.

Čl. (II) (1) Vlajka má tvar obdélníka, jehož délka je 1,5 násobek šířky vlajky.

(2) Vlajka je rozdělena na tmavomodré a bílé pole.

(3) Pole u řeři zabírá 2/5 délky, zbyvající část 3/5 délky vlajky.

(4) Přes dělící linii je zobrazen ve stylizované podobě letící jestřáb ve zlaté barvě.

(5) Nad jestřábem je v půlkruhu umístěno devět stejných pěticípých zlatých hvězd.

(6) Při řeři v horním rohu je umístěn státní znak.

Citace zákona, získaná ze 41. Flaggenmitteilungen, sice neuvádí úřední symboliku vlajky, je však zřejmé, že jako motiv sloužila vlajka autonomistické fronty FLA, s níž se na konci čtyřicátých let seznámili ve Vexilologii č. 26, s.408. Vlajka Azor má poněkud jinou podobu jestřába (portugalsky "açor"), který je symbolem ostrovů, jiná dal jméno, než v citovaném čísle, kde byl mylně označen jako orel. Dále hvězdy, symbolizující devět hlavních ostrovů souostroví, jsou sestaveny do půlkruhu a štit portugalského státního znaku v horním rohu vyjadřuje suverenitu metropole nad oblastí. Modro-bílý list azorské regionální vlajky pochází z královské vlajky Portugalska (se státním znakem uprostřed), kterou FLA rovněž používala. Není však jasné zda znak nesl i královskou korunu (FM č. 25.).

- jm -

SEVERNÍ AUSTRÁLIE

Dnem 1. července 1979 se sedmým spolkovým státem Australského společenství stalo dosavadní Severní teritorium, které 1.7.1978 přijalo v souvislosti s připravovanou změnou politického statutu vlastní vlajku. Svou formou netradiční a s ostatními státními vlajkami nezaměnitelný symbol Severní Austrálie tvorí list o poměru stran 1:2 se svíslým

černým pruhem u žerdi zabírajícím 1/3 délky listu a okrovým polem se stylizovanou kresbou květu národní květiny - Sturtovy pouští růže. Černý svislý pruh nese pět bílých hvězd seskupených do podoby Jižního kříže; ty počtem svých cípů (5, 6, 7, 7, 8) i svou velikostí odrážejí jasnost skutečných hvězd tohoto souhvězdí na australské obloze. Sedm bílých okvětních listků květu původní severoaustralské Sturtovy pouští růže (*Gossypium sturtianum*) připomíná sedm spolkových států Austrálie, sedm cípů černého stylizovaného semenníku pak sedmiciplou hvězdu na australské národní vlajce (tam jeden cíp symbolizoval dosud všechna teritoria dohromady). Průměr květu je roven polovině šířky listu.

Vlajku navrhl australský výtvarník Robert Ingpen, který použil severoaustralských národních barev - černé, bílé a okrové - i symbolu národní květiny, které byly výkonnými orgány teritoria vybrány již v r. 1977. Informaci o znaku Severní Austrálie přineseme v některém z příštích čísel zpravodaje. (FB XVII:4.)

- jm -

ÍRÁN

Ačkoliv v československém tisku proběhla začátkem března 1979 (viz např. Lidová demokracie z 5.3.1979) zpráva o návrhu budoucí vlajky Íránu, která má zobrazovat islámský moč, váhy, dva citáty z koránu a nápis "Islámská republika", nebylo používání takové vlajky dosud potvrzeno. Naopak, 36. Flaggenmitteilung z 13.4.1979 uvádí, že podle sdělení iránského velvyslanectví v Bernu používá íránská islámská republika, vyhlášená 1.4.1979, i nadále dosavadní národní a státní vlajku i státní znak, ze kterého byla pouze vypuštěna šáhovská koruna - symbol svržené monarchie. Otázku státních symbolů íránské islámské republiky upraví až připravovaná nová ústava země.

- jm -

GRÓNSKO

Dne 17. ledna 1979 se přes 70 % obyvatel vyslovilo pro vnitřní autonomii, která oficiálně vstoupila v platnost 1. května 1979. Již před tím se však vedla diskuse o tom, jak bude vypadat nová vlajka Grónska. Zatímco autonomisté z hnutí Suimut navrhovali vlajku s ledním medvědem (viz Vexilologie č. 25, s. 391) a širokou paletu návrhů předložil i Nordisk Flagskrift

č. 1 a 5, dojde zřejmě k přijetí vlajky podobné dánaké.
Podle informací z května 1979 se po vyhlášení autonomie
nedále používal Dannebrog, do jehož bílého kříže však
bude později přidán kříž zelený. (FM č. 39.)

- jm -

"SVOBODNÝ LIBANON"

V oblasti jižního Libanonu byl velitelem křesťanských milicí majorem Saádem Haddádem 18.4.1979 vyhlášen "samostatný a nezávislý stát" Svobodný Libanon, čítající cca 100 tis. obyvatel a 700 km². Nebyla však vytvořena žádná vláda a přijaty svážitní symboly. Záběry v čs. televizi i fotografie v západoněmeckém Spiegelu z 23.4.1979 (FM č. 37) potvrzují, že major Haddád a jeho separatisté používají oficiálních symbolů Libanonské republiky.

- jm -

FINSKO

Finský vexilogický bulletin Lichuvat věrit přináší ve 4. čísle ročníku 1978 doslovny text zákona č. 380 Úředního věstníku Finska z 26.5.1978 o vlajce Finské republiky. Z podstatného výtahu v německém textu (FM č. 42) vyplývá, že došlo ke změně odstínu modré barvy u národní a státní vlajky z dosavadní světlemodré na svou modř a že na státní vlajce ve středu kříže není už znakové znamení položeno na červeném žlutě lemovaném štítu, ale je na červeném žlutě lemovaném čtvercovém poli vzniklém průmětem obou ramen kříže. Zákon, který vstoupil v platnost 1.6.1978, stanoví dále přesné poměry stran listu i ramen kříže, další druhy státem používaných vlajek, zásady použití státní i národní vlajky a další zákoně úpravy.

- jm -

EGYPT

V rakouské televizi bylo možno vidět v relacích Zeit im Bild několikrát po sobě egyptskou vlajku v dřívější podobě, tedy tři vodorovné pruhy v barvách červené, bílé a černé se dvěma zelenými pěticípými hvězdami v bílém pruhu.

J. Nöta

SVATÁ LUCIE

Nově získané informace nasvědčují tomu, že nejen u znaku, ale i u vlajky tohoto karibského ostrova došlo při vyhlá-

šení nezávislosti k drobným úpravám. Podle propagační brožury vydané při příležitosti proklamace samostatnosti je poměr stran upraven na 1:2, barva listu zůstává blankytině modrá ("cerulean blue"). Modrá barva listu symbolizuje věrnost, tropickou oblohu a moře obklopující ostrov, žlutá připomíná slunečné podnebí a blahobyt ostrova. Černá a bílá barva symbolizují prolínání kultur černé a bílé rasy, které zde ve svornosti žijí a pracují. Podoba vlajky vyjadřuje dominantní postavení negroidní kultury ve spojení s kulturou evropskou na pozadí zářivého slunce a stále modrého moře. Vrcholy tří přes sebe položených trojúhelníků představují nejvyšší hory ostrova - Mt. Gimie, Gros Piton a Petit Piton, které u Soufrière vystupují k obloze přímo z moře a jsou tak i symbolem naději a snah lidu. (FM č.38.)

- jm -

VLAJKA 8. VEXILOLOGICKÉHO KONGRESU

V prosinci 1978 pověřil pořadatel letošního kongresu, Rakouská vojenská historická společnost, svého člena ing. Herberta Breitenedera vypracováním návrhů kongresové vlajky. Rakouský vexilolog vyšel z červené a bílé, tradičních barev Rakouska i Římské. Na několika návrzích umístil do jedné řady římskou číslici osm a siluetu chrámu sv. Štěpána. Jinak se jednotlivé návrhy lišily jen tvarem trojúhelníků na okrajích vlajky a v detailech kresby chrámu. U jedné alternativy byl navíc v horním rohu vepsán letopočet 1979, rok konání sjezdu. Nápad vložit do vlajky modré zvlněné pruhy, symbolizující Dunaj, ing. Breiteneder brzy zamítl, protože symbolika vlajky vyžadovala užití jen dvou barev - červené a bílé. V přijatém a realizovaném návrhu se odstranil letopočet a provedly malé úpravy okrajů vlajky a kresby chrámu. Bílé a červené trojúhelníky na okrajích vlajky jsou tradičním prvkem rakouských vojenských praporů a vlajek a vyjadřují se přitom rakouské vexilogie s rakouskou vojenskou historií. Římská osmička a kresba chrámu jsou červené, leží na bílém čtvercovém listu a označují pořadí a místo konání kongresu. Vlajka kongresu nebyla z časových a finančních důvodů zhotovena z látky. Její kresba se objevila jen nad vchodem do vojenského historického muzea a na některých předmětech, vydaných u příležitosti konání kongresu.

abr

NOVÉ STÁTNÍ ZNAKY

KAMBODŽA

Ačkoliv informace o státním znaku Kambodžské lidové republiky a jeho neúplný slovní popis se objevily v našem tišku již den po jeho zavedení 22. ledna 1979, vyobrazení znaku se nám podařilo získat až nyní. Státní znak symbolizuje návrat khmerského lidu k národním tradicím a nese symboly revoluce, zemědělství a průmyslu. Nový státní znak Kambodže tvoří na rudém podkladě pět zlatých věží chrámového komplexu Angkor Vat, nejznámějšího symbolu kambodžských dějin. Pod nimi je černé ozubené kolo, symbol rozvoje průmyslu, a znak lemující kruh ze dvou rýžových klasů. Součástí znaku, jehož popis nám podle informace ČTK poskytl J. Nota, je i nápis v khmerštině "Kambodžská lidová republika". Naše vyobrazení je převzato z 37. Flaggenmitteilungen, které však uvádějí barvu ozubeného kola jako žlutou nebo bílou.

- jm -

ETIOPIE

Zavedením nové měny (1 birr = 100 centů) dnem 21.9.1976 se do oběhu v zemi dostala i nová bankovka nominální hodnoty 1 birr, na jejíž zadní straně je státní znak Etiopie (viz Verilogie č. 18, s.230) proveden v poněkud jiné úpravě, než jak byl dosud popisován. Nahoru nyní zcela chybí název v amharštině a podobně chybí ve vlastním znaku velký kruhový štit uprostřed. Slunce ve středu znaku je jaksi vyrafováno, a to vodorovně, a na zmíněné bankovce je dokonce zelené (oproti jinak jednotněmu černobílému provedení ostatních částí znaku), takže připomíná nějakou symboliku vody (snad jezero Tana?). Lev na spodním kruhovém štítku stojí, takže má přední i zadní páru nohou v zákrytu a hřívou má černou (ne však bambuli ocasu). Tato nej-spodnější část znaku Etiopie je vůbec podstatně větší v poměru k horním částem znaku, než jak zněl původní popis; horní část obotevřeného kruhového štítku dokonce mírně přesahuje střední držadlové vazání tažného lana pluhu.

RS

SVATÁ LUCIE

Jak vyplývá z informací, které se nám podařilo v poslední době získat, došlo k podstatné úpravě dosavadního znaku Svaté Lucie při vyhlášení její nezávislosti (viz Verilogie č. 34, s.557). Modrý štit rozdělený stylizovanou náčelnickou stoličkou na čtyři pole nese střídavě dvě tudorovské růže (symbol Anglie) a dvě lilia (symbol Francie), vše zlaté. Africké náčelnické křeslo na znaku reprezentuje africkou kulturu ostrova a dědictví otroků dovezených z Afriky, které nebyly střídajícími se koloniálními mocnostmi potlačeny. Pochoden v klenotu představuje světlo, které mladému národu osvětuje cestu vpřed. Točenice je v barvách štítu - žlutá a modrá, přikryvadla převážně modrá. Štitonoši jsou dva zelení papoušci (St.Lucia-Green-Parrot), kteří se vyskytují pouze na tomto karibském ostrově a jsou zde nyní přísně chráněni. (FM č. 38 a 42.)

- jm -

LÍBYE

Úřední tiskopisy používané velvyslanectvím Libyjské arabské socialistické lidové džamáhirije v Praze nesou v záhlaví kromě názvu státu libyjský znak, jehož kresba je v detailech odlišná od dosud známé podoby z federalistické vlajky viz Verilogie č.4, str. 24). Sokol hledí na opačnou stranu než na federálním znaku, tj. heraldicky vpravo, a má zcela odlišnou kresbu ocasních per. Pěšičné klasy pod štítem jsou zcela vypuštěny, stejně jako nápis pod stuhou. Sokol nedrží stuhu s nápisem "Federace arabských republik" v pařátech, ale stojí na ni. Na štítku umístěném na hrudi sokola jsou nadále panarabské barvy (červená, bílá, černá). Na úředním razítku používá velvyslanectví federální znak v nezměněné podobě. Také Flagmaster č. 027 upozorňuje na změny ve znaku přijatém v r. 1972, který zdobi libyjské velvyslanectví v Londýně. Zdůrazňuje především obrácenou polohu hlavy, absenci dvou olivových ratolestí (pěšičných klasů?) a pouze jednu stuhu s nápisem, který prý pravděpodobně není označením ani federace ani republiky. Štit znaku je však prázdný, podle zprávy z Flag Bulletinu XVIII:2 zelený. Určitá libovůle a volnost používání symbolů z různých etap vývoje je dána skutečností, že podoba vlajky ani znaku nebyla dosud kodifikována.

př

ROVNÍKOVÁ GUINEA

Informaci o státním znaku Rovníkové Guineje z Vexilologie č. 34 (str. 559) můžeme doplnit i jeho symbolikou. Šest nástrojů ve znaku spolu s nápisem TRABAJO na horní stupeň predstavuje práci a sebedůvěru, které jsou nutné při budování země. Vybrané nástroje symbolisují spojení zemědělců (motyka zvaná "azada" k obdělávání půdy, močeta používaná ke sklizni úrody a pilník "lima" k ostření meče), průmyslových dělníků (krusped zvaný "pico") a lesních dělníků (tradiční africká motyka zvaná "eba" a sekera "hacha" používaná při kácení stromů). Moto UNIDAD, PAZ, JUSTICIA přibližně odpovídá symbolice barev tří pruhů národní vlajky. Červený kohout nad vším vyjadřuje výzvu národu, aby se probudil a začal budovat svou zemi. Vzhledem k tomu, že kohout je osobním symbolem prezidenta Francisco Maciase Nguemby, který byl 3.8.1979 svržen, je velmi pravděpodobné, že znak země dozná brzy dalších změn. (FB XVIII : 2)

- jm -

Jindra Albrechtová

MOJE VEXILOLOGICKÁ SBÍRKA

Láska k pestrým obrázkům je v každém z nás již od dětství. Někdo ji zaměří na pohlednice, jiný na známky či nálepky - já jsem si oblíbila vlajky. Letos v září uplynulo již dvacet let od chvíle, kdy jsem začala budovat svou sbírku. Nyní mám asi dva a půl tisíce malých papírových vlajek. Ovšem dnes mi již nejde jen o prosté shromázděvání pestrých obrázků; dnes choi o vlajce vědět vše: kdy vznikla, proč má svou určitou presbu a barvy, jakou symboliku mají barvy a kresby na vlajce, kdo se podílel na její tvorbě, jak se měnila atd. Chci a musím také mnoho znát o historii jednotlivých států, o jejich ekonomice, přírodě, kultuře, politických záležitostech, o způsobu života lidí v něm atd. Při různých příležitostech se mě mnozí lidé ptají, kde jsem telik materiálu získala a zda mi vyhovuje třídění a ukládání vlajek, které ve své sbírce používám. Musím přiznat, že jsem se s tím natrápila dost a dost, a myslím si, že noví členové klubu snad nepohrdnou několika skušenostmi a radami "dvacetileté" vexiloložky. Jak tedy dnes svou sbírku organizuji:

Státy mám rozděleny abecedně. Starší (zaniklé) státní útvary, pokud je nelze bez problému zařadit do současných státních celků, řadím je na konec sbírky.

Veškerý materiál upravuji (přepisuji, překresluji, lepím apod.) na archy jednotného formátu A4 (21x30 cm) a ty pak ukládám do krabic. Krabice jsme si nechala udělat v knihařství v Pardubicích, ale dříve mi dlouhá léta dobře sloužily krabice z Pramenu, trochu upravené latexem a laken. Archy jsou jednak z kladívkových čtvrtk - na ty lepím vlajky a znaky, jednak jsou to listy normálního kancelářského papíru, na které soustředuji fakta o státu, vlajce, o změnách, pramezech a pod.

A jak rozděluji materiál uvnitř každého státu? Především je to tzv. "pacíčkový" arch s názvem státu, který přečnívá nad ostatní. Tím získávám rychlou orientaci a v případě změny názvu některého státu vyměním jen tento arch a celek zařadím na příslušné místo v abecedě, např. dříve Cejlon, nyní Srí Lanka. Další list je věnován základním faktům o státu, např. jeho historii, ekonomice, kultuře atd. Jiné listy jsou věnovány pedrobnostem o vlajce, soupisu pramenů aj. Údaje budu episuji či vystřížené nalepuji.

Na kladívkové čtvrtky pak lepím vlajky a státní znaky. Zvykla jsme si umisťovat znaky vlevo a vlajky na pravou stranu. Na první čtvrtce je státní vlajka a znak platné v současnosti, na druhé vlajky obchodní, námořní, hlav států, celní, tzv. jack a jiné. Třetí čtvrtka je věnována územním vlajkám (země, oblasti, provincie). Následující čtvrtky jsou věnovány historickým vlajkám, tedy těm, které byly v platnosti v minulosti. Další čtvrtky zařazují podle potřeby, poslední je pak vyhrazena případným variantám vlajek, přičemž mám na mysli variace výtvarného pojetí, nikoliv historické změny. Je to velmi zajímavé např. u Bhútánu, kde jsem získala řadu tištěných variant.

Je jasné, že u některých států mi vystačí třeba jedna či dvě čtvrtky, u jiných se včak listy dají počítat na desítky - zejména u SSSR, USA aj. Ale se čtvrtkami nešetřím, i kdyby na každé měla zpočátku být jen jedna vlajka. Stále tetož doufám v případný přírůstek.

Poře možnosti pak u některých států lepím i obrázky z tisku, které dokumentují praktické použití vlajek. Je to zejména u osvobozenecckého hnutí a zvláště tam, kde není popis zatím přesně znám.

Možnosti, jak organizovat sbírku, je samozřejmě celá řada. Tak některí kolegové sestavují sbírku obdobně, ale do kroužkových (patentních) bloků. Znamená to ovšem čtvrtky upravovat (dirkovat), ale je to stále daleko výhodnější než obyčejné, byť silně sešíty, protože při případných změnách (rozpad či sloučení státu, změna názvu) je vyloučeno dodržet abecední či jiné pořadí. Jini kolegové se venují některým určitým souborům, např. Britskému společenství národů, a každý náležitě zpracovaný celek ukládají do svážitních desek. Další si materiály ofotografovávají na barevné diapositivy. Je to dost drahé a zdlouhavé, ale pro okamžité zachycení velkého množství materiálu - často jen na krátko vypůjčeného - značně výhodné. Někteří si lepí každou vlajku na svážitní kartičku - myslím, že je to dost náročné na udržení pořádku a snad se stráci i přehlednost. Někdo zase shromažduje jen literaturu a sbírku vlastně ani nevytváří. Tento způsob je zajímavý, ale množí by chybělo právě to piplání se sbírkou, které přináší radost a uspokojení. Všechni starší členové klubu znají i další způsoby vedení sbírek, např. znásou sbírku pana Klementa z Karlových Varů, který bravurně kreslí a tarty navíc piše v esperantském jazyce.

A nyní odpověď na důležitou otásku: kde získat materiál? Musím s trochou závisti přiznat, že dnes je to mnohem snadnější než dříve. Ve svých začátcích jsme především sháněla staré atlasy s vlajkovou přílohou - tu jsme stříhala či obkreslovala. Objevila jsem materiály v prodejnách - různé archy členských zemí OSN, různorodé prošurky, mapy, nálepky, knihy (svážitě cestopisy) - a zase stříhala či obkreslovala. Podotýkám, že neumím kreslit, a tak používám průsvitný papír, překreslim, vybarvim, případně ještě přelepím izolepou a teprve vlopuji do sbírky. Základní fakta o vlajkách jsem velmi pracně sháněla na velvyslanectvích.

Pro mne osobně byl nesmírnou pomocí vznik našeho klubu. Každá členácká schůze má vždy pečlivě připravený program - referáty, ukázky vlajek, literatury, návštěvu muzea, novinky státních znaků a vlajek, burzy, atd. Právě v klubu jsem se dozvěděla o celé řadě knih, které je možno si vypůjčit v knihovnách (např. ve státních vědeckých či univerzitních knihovnách a podobně - viz 14. číslo našeho zpravodaje) či které jsem si mohla i zakoupit. Skvělým pomocní-

kem je zejména náš klubovní spravodaj Verilogie. Jsou všem autorům za každé číslo velmi vděčná, v dávných dobách se mi o něčem podobném ani nešnito. A nesmírně příjemné jsou pro mne i osobní setkání s klubovými kolegy v Praze. Musím přiznat, že se mezi námi "venkovskými" členy rozvinulo čilé dopisování a předávání a půjčování materiálů. Předpokládá to ovšem různy poctivost a seriosnost vůči kolegovi. A nesíťnost - která je typická pro většinu členů klubu.

A ještě jednu radu z praxe: před pěti lety jsem začala (a zatím neukončila) svou sbírku systematicky předělávat. Vzala jsem za základ knihu Jiřího Loudy a koupila jsem ji hned třikrát; jeden výtisk jsem uložila k nejmlajším knihám, dva rozstříhala (obrásky i text jsou natištěny oboustranně) a nalepila. Po vydání nesmírně vitané knihy našeho předsedy dr. L. Muchy "Vlajky, znaky zemí světa" jsem samozřejmě rozstříhala i tu a pomalu přebudovávám svou sbírku na jejím základě. Vše začínajícím členům ji opravdu doporučuji, je vynikající. Výborným časopisem pro každého vexilologa je měsíčník Lidé a země, kde jsou uveřejňovány vexilogické příspěvky, a to většinou od členů našeho klubu. Navíc jsou zde kvalitní barevné obrázky vlajek a znaků.

Někomu se můj postup tvorby sbírky asi bude zdát náročný, zdlouhavý, ale já bych na závěr chtěla všem začínajícím sběratelům připomenout, že práci na sbírce nelze uspěchat. Vyžaduje hodně trpělivosti, neustálé zvidavosti, výtrvalé práce. Jen tak vám sbírka přinese to, co by mělo být jejím cílem: radost a uspokojení, nové vědomosti a aktivní odpočinek.

NÁŠ VEXILOLOGICKÝ KLUB

V petradičním březnovém termínu i v netradičně důstojném prostředí se 17. března 1979 sešla v budově Vojenského historického ústavu v Praze na Žižkově 8. výroční schůze Vexilogického klubu. Přes zpožděné rozeslání pozvánek se sešlo 25 členů (7 omluvených neúčasti), aby po úvodním zahájení předsedy dr. Muchy shlédlo velmi zajímavou expozici čs. vojenských praporů z období 2. světové války, kterou fundovaným komentářem doprovázel dr. Svoboda, na základě jehož pozvání se schůze v prostorách VHÚ konala. Na výstavě věnovala

ně tradicím čs.zahraničního i vnitřního oboje se mohli účastníci schůze seznámit s originálny sestav československých i sovětských bojových útvarů účastnicích se osvobození naší vlasti, s historicky cennými čs. prapory z pražských barikád r.1945 a dalším původním čs. vexilologickým materiélem.

Po skončení asi hodinové prohlídky pokračovala schůze vlastním jednáním, které zahájil zprávou o činnosti klubu v r. 1978 jednatel P.Pejcha. Podmínky pro činnost klubu v uplynulém roce ve svém vystoupení označil jako nepříliš příznivé vzhledem k technickým i organizačním potížím při zabezpečování tisku klubovního spravodaje. Ten i nadále představuje hlavní pojítka naší neustále se rozšiřující členské základny; k termínu konání schůze měl klub již 105 členů. Také finanční situace nebyla vlivem snažného nečerpání příspěvků pro zdržení vydávání Vexilogie právě jednoduchá. Začátkem roku 1979 se však díky iniciativě více než dvaceti členů klubu, kteří odpověděli na výzvu z prosince minulého roku a sami se pokusili najít možnost pro vytištění spravodaje v místě svého bydliště, díky usilovnému snažení ing.J.Martykána a především díky porozumění a osobnímu zájmu pracovnice OKD a. Horáké podařilo zajistit dotisk zbyvajících čísel ročníku 1978 a prvních čísel ročníku letosního.

Klub se však ve své činnosti neomezoval pouze na vydávání spravodaje, ale podle plánu činnosti rozšiřoval i v r. 1978 své vexilologické bádání, které jsme v tomto jubilejním roce čs. státnosti zaměřovali především na československou vexilogii. Rozhodujícím počinem, v tomto směru dosud v Československu bez příkladným, bylo ukončení první etapy soupisu vlajek a praporů čs. měst, jednoho se základních úkolů postavených před nás klub při jeho založení. Výsledky soupisu byly sice již publikovány ve Vexilogii č. 28 a 32-33, avšak tato problematika bude i nadále předmětem trvalého zájmu klubu (zjištění vlajek a praporů u obcí, které měly městský statut v minulosti, navrhování nových městských vlajek, poradenská činnost). Další oblastí československé vexilogie, které jsme v uplynulém roce věnovali pozornost, byly vlajky společenských a účelových organizací ČSSR, jejichž přehled byl uveřejněn ve 27. čísle Vexilogie.

V oblasti ostatní propagandní výchovné aktivity klubu je třeba připomenout anketu o úrovni a náplni vexilologických sbírek našich členů pro akci "Sběratelství 1979" Klubu sběratelů kuriorgit při UKDZ, dotazník k obsahu i úpravě klubovního spravodaje, dále přednáškovou a publikační činnost některých členů výboru, jakož i rozšiřující se spolupráci a výměnu publikací s podobnými zájmovými organizacemi. Poněkud pomalejším tempem však pokračuje doplnování archivu vexilologických výstřížků, který je vlastně zásobován jen příspěvky několika nejagilnějších členů klubu, kdežto velká většina ostatních zřejmě význam jeho zřízení a udržování pro vexilologickou dokumentaci dosud na zcela plně docenuje.

Ve výkladní skřini jedné z kanceláří OMD v Praze 3, Kalininova 28, má od konce minulého roku klub trvalou vývěsku. Vedle náborové části (informace o činnosti klubu a podmínkách členství v něm) jsou zde vystavovány novinky z vexilologie a státní heraldiky. O úspěchu vývěsky svědčí, že má už podíl na vzniku naší členské základny. O výměnu materiálu a aktualizaci exponátů pečuje P. Fojtík a P. Pejcha.

Závěrem své správy P. Pejcha zdůraznil, že přes nepříznivé podmínky činnosti, jejichž důsledkem bylo zejména zpoždění tisku čísel 28-30 spravodaje, výbor schválený plán činnosti splnil a v mnoha oblastech jej dokonce přeuročil.

Po následující zprávě hospodáře klubu P. Fojtíka a seznámení s plánem činnosti v r. 1979 schválila jednomyslně výroční schůze všechny předložené zprávy a vyslovila výboru absolutorium.

V další části schůze seznámil výbor účastníky s výsledky ankety pro přípravu naší účasti na akci "Sběratelství 1979" (přednáš dr. Fr. Picha) a dotazníkové akce o spravodaji (ing. J. Martykán), přičemž o výsledcích obou průzkumů budou ve Vexilologii podány podrobnější informace.

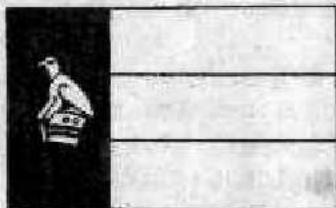
Na závěr jednání schůze vystoupilo v diskusi deset účastníků, kteří vyslovili svůj názor na činnost klubu a výboru a sdělili své poznatky z vexilologické práce. Z diskusních vystoupení výbor ocenuje zejména nabídku P. Exnera zpracovat nový adresář klubu na samočinném počítači, informaci ing. Brožka o cenné vexilologické publikaci ze sbí-

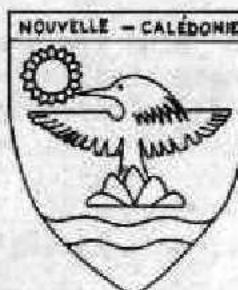
KIRIBATT

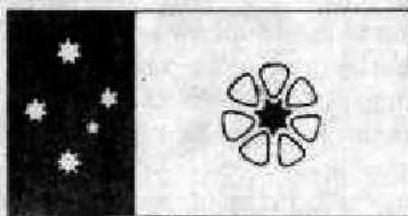
KIRIBATI

ZIMBABWE-RHODESIA

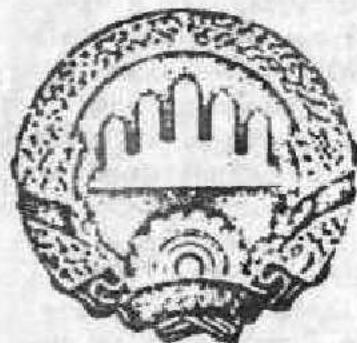
NOVÁ
KALEDONIE
(varianta)

SEVERNÍ AUSTRÁLIE

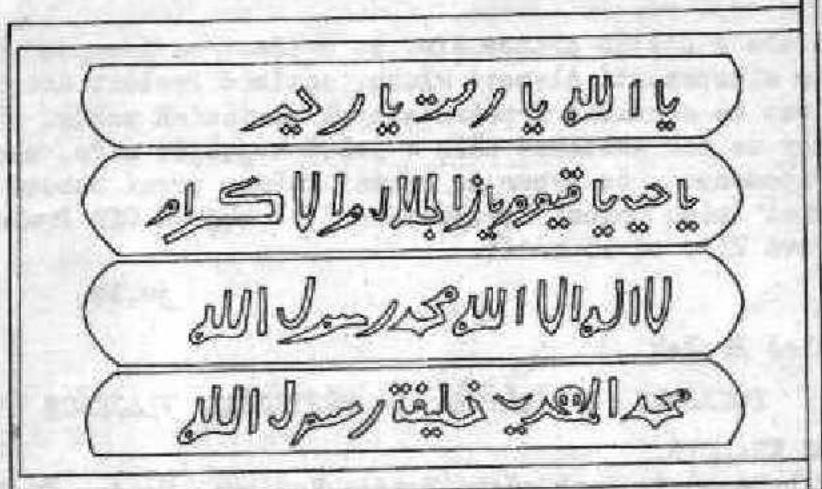
AZORY

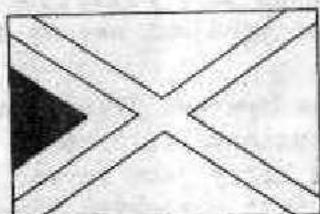
KAMBODŽA

LIBYE

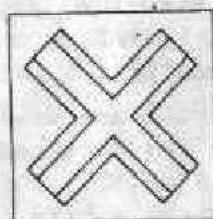
MANHISTICKÝ PRAPOR Z OPOČNA

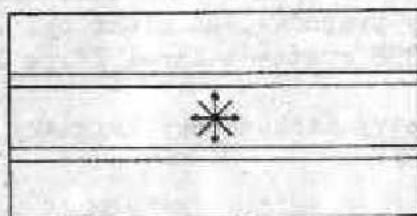
SOCIETAS VEXILLOLOGICA
BELGICA

WAPPEN-HEROLD

SOCIEDAD ESPAÑOLA
DE VEXILOLOGIA

SRI LANKA
FLAG RESEARCH CENTRE

B.
VEXILOLOGICKÝ KONGRES

rek liberecké knihovny a správu J.Januše o průběhu prací na studii o nejstarších heraldických památkách Čech.

Letoční výroční schůze proběhla v tradiční přátelské atmosféře a opětne připomněla, že o účast majej zájem především mimopražští členové klubu, zatímco Pražáci mohou využívat ke schůzkaři i pravidelných měsíčních schůzí výboru. Aby se tak skutečně dělo v ještě hejnější míře, chce se připomenout, že výbor se schází každou první sobotu v měsíci (mimo období červenec-září) v budově OKD Praha 3, Koněvova 217, od 15 hodin.

jm, lm

Ing. Aleš Brožek

POZNÁMKY K ČLÁNKŮM O MĚSTSKÝCH VLAJKÁCH

HRADEC KRÁLOVÉ.

Lit.: L.Domečka: Znak města Hradce Králové, Hradec Králové 1935, str.20. V publikaci je i zmínka o praporci městské jízdy hradecké se 16. století (str.18).

CHABAŘOVICE. Popsaná vlajka byla zavedena až v r.1971, a pravidelně se v Chabařovicích užívá při zahájení sezony na koupališti i při divadelním festivalu.

CHEB. Práce dr.K.Siegela Das Egerer Stadtwappen (Mitteilungen des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen, 1916, s.379), uvádí, že chebské městské barvy jsou černá, červená a bílá (stříbrná). Deklady o užití chebských vla-jek v prusích těchto barev jsou zatím nenašel.

KARLOVY VARY. Při oslavách 500 let Karlových Varů v roce 1858 byl použit v čele průvodu jubilejní prapor. Na bílém hedvábném listu bylo vyšito červeně a zlatě jméno Karla IV. ověnčené zelenými vavříny, nad ním byla koruna země České. Ve větším počtu byly zhotoveny praporky, na nichž byl vyobrazen zámek, jejž dal v r.1358 vystavět Karel IV., a lov na jeleny.

Lit.: Karlovy Vary před 100 lety, Karlovarský lázeňský časopis, 9, 1958, č.2 - 4.

LIBEREC. Podle reprodukce obrazu liberecké střelnice z roku 1831, otištěné v knize A.F.Ressela, Heimatkunde des Reichenberger Bezirkes, Liberec 1903 - 1904, 1.díl,s.193, byla původní městská vlajka bíločervená. K zavedení modré vlajky s městským znakem došlo již v 19.století, nejspíše

po r. 1848, jak např. dekládá kresba ukazující otevření městského špitálu. Liberecké vlajky se často užívaly po 1. světové válce, zejména k výzdobě města při libereckých veltrzích. Užití libereckých městských praporů je doloženo i mimo vlastní město - při stávání nové rozhledny na Prosečském hřebenu u Jablonce nad Nisou v r. 1932. Teprve po vydání zákona č. 269 z 21.10.1936, který nařizoval vyvěšení městských vlajek jen v souladu s československou státní vlajkou, se začalo užívat městských barev v městské značce. Liberecká vlajka se vyvěšovala z radnice ještě v r. 1948 při přijetí jednoho vzácnějších hostů. Podle informace hospodářské správy MěNV Liberec se liberecká vlajka od r. 1953 již ani jednou neužila. Přestože na MěNV stále uchovávají dva exempláře této vlajky s rozměry 132 - 580 cm a 1 exemplář 110 x 400 cm. Stít s městským znakem je umístěn téměř ve středu listu. Iniciativní návrh s. Kačírka, pracovníka hospodářské správy MěNV, obnovit městskou vlajku při příležitosti výročí 400 let vydání znakového privilegia Liberci v r. 1977, se nezkontaktoval s počehopením u představitelů města a nebyl realizován.

Lit.: Národní politika, 26. a 27. srpna 1932.

MARIÁNSKÉ LÁZNĚ. Pořadí vodorovných pruhů na městské vlajce nemí zřejmě pevně stanoveno. Dne 8.7.1973 byly v ulicích vyvěšeny vlajky žlutobílemodré. Naproti tomu Flaggenmitteilung č. 4 uvádí pořadí žlutá, modrá a bílá.

PÍSEK. Městské barvy zlatou a modrou uvádí již Ottův slovník naučný, 19. díl, Praha 1902, s. 779.

PLZEŇ. Informace o plzeňské vlajce tvořené čtyřmi vodorovnými pruhy se do Ottova slovníku naučného zřejmě dostala ze znakové přílohy časopisu Společnosti přátel starostnosti českých v Praze, 2, 1894. Nynější městská vlajka (prapor) se však užívá již v 19. století (viz J. Strnad, Znak královského města Plzně, jeho historický vývoj a popis, Plzeň 1883, str. 15). Směrnice pro používání znaku a praporu města Plzně byly otištěny v příloze statutu Národního výboru města Plzně, vydaného v r. 1972.

SOKOLOV. Zelenobilá sokolovská vlajka se užívá i v současné době. V březnu a dubnu 1979 byla např. vyvěšena před budovou Okresního národního výboru v Sokolově.

STŘHOVO. Vlajka byla zavedena v květnu 1972. Jejím autorem je dr. P. Püspöki Nagy.

ÚSTÍ NAD LABEM. Autorem informace ve Vexilologii č.32-33 je dr.Jan Bouček z OA Ústí nad Labem. Tu lze upřesnit v tom směru, že bledožervený ústecký prapor z r. 1848 není namalovan na obraze, ale na střeleckém štítě, jehož černo-bílou reprodukci uvádí např. F.J.Umlauf, Geschichte der deutschen Stadt Aussig, Bayreuth 1960, str.303. Zmínky o městských ústeckých barvách jsou již z r. 1814. Ústecké městské prapory se užívaly do r.1938. O užívání po tomto datu jsme nenašel žádné hodnovérné doklady. Výzdoba Ústí nad Labem prapory bude předmětem samostatné studie, která vyjde ve spravodaji Vexilelogie.

OPRAVA

Technickým nedopatřením došlo k chybnému otištění vlajky Švýcarského kantonu Jura ve Vexilologii č.34, str.250. Správná kresba je zrcadlově obrácená, jak uvádí původní Bentin str.558.

UPOMORNĚNÍ

Přílohou tohoto čísla, která bude rozesílána posléze, je titulní list Vexilogie a autorský, regionální a věcný rejstřík jejího obsahu z čísel 21 - 35.

PŘÍRŮSTKY VEXILOLOGICKÉ LITERATURY V BRNĚNSKÉ UNIVERZITNÍ KNIHOVNĚ

- BARRACLOUGH E.M.C.- CHAMPTON W.G.: Flags of the World.
London, F.Warne, 1978. 250 s. 2-801.454
- RUHL J.M.- STARKE A.: Die Flaggen der Kriegs- und Handels-
Marinen aller Staaten der Erde. 12.vyd. Leipzig, M.Ruhl,
(1923). 16 tb. X-734.553

Zásady pro používání státního znaku ČSSR a státní vlajky (praporu) ČSSR. 8 s. Příloha týdeníku Národní výbory 1975, č. 28. Praha. X-753.043

Zásady pro používání státního znaku ČSSR a státní vlajky (praporu) ČSSR. 8 s. Příloha časopisu Zpravodaj Severo-českého KNV 1976. Ústí nad Labem. X-772.823

lm

VEXILOLOGIE - zpravodaj Vexilogického klubu při Obvodním kulturním domě v Praze 3, Kalininova 53, 130 00 Praha 3. Vychází neperiodicky a je určen pouze členům klubu. Toto číslo připravili ing.J.Martykán, dr.L.Mucha a ing.Al. Brožek. Výtvarně spolupracovali ing.M.Kroupa a P.Fojtík.